

Vi blev tvungna att tänka mer själva

text: clas österholm

I våras plingade det till i Zooms e-postlåda. Det var religions- och historieläraren Magnus Åström på S:ta Ragnhildsgymnasiet i Södertälje som tyckte att vi skulle få ta del av de filmhandledningar hans elever skrivit till filmen *Kristi sista frestelse*. Vi blev naturligtvis smickrade och nyfikna och stämde träff med Magnus samt några av eleverna.

– Egentligen var det ett experiment, berättar Magnus Åström. Jag ville få eleverna att prova på någonting annorlunda. Jag har använt film i undervisningen under en längre tid och naturligtvis även Zooms filmhandledningar. Men nu ville jag se vad mina elever kunde komma fram till på egen hand i sitt arbete med *Kristi sista frestelse*. Att eleverna själva fick skriva filmhandledningar var ett sätt att få dem att ta ett helhetsgrepp om filmen.

– Men sen var jag också intresserad av att göra handledningarna tillgängliga för andra som vill arbeta med *Kristi sista frestelse*, eftersom det inte finns någon handledning till den filmen, fortsätter Magnus, som en passning till Zoom.

Projektet ingick i en fördjupningskurs i religion för en klass från Samhällsprogrammet. Arbetet pågick under vårterminens första fem veckor, två och en halv timme i veckan.

Magnus Åström har vid ett flertal tillfällen återkommit till Martin Scorseses kontroversiella film i sin religionsundervisning.

– Jag är väldigt fångad av filmen, bl a på grund av dess originella sätt att behandla Nya testamentet. Filmen har ett fascinerande symbolspråk och den tar ett mycket djärvt och intressant grepp på Judasgestalten och dennes relation till Jesus.

Efter att eleverna sett filmen satte de sig ner för att gemensamt bena ut filmens teman. Därefter skrev de gruppvis en filmhandledning. Ett viktigt inslag var att grupperna fick läsa och lämna respons på varandras arbeten innan handledningarna ansågs klara för formgivning.

Elevernas reaktioner var i arbetets inledningsskede lite undrande. Vad innebar egentligen uppgiften? Vad är en filmhandledning? Vem är avsändare och vem är mottagare?

Så här i efterhand med lite distans till arbetet så sammanfattar de handledningsskrivandet som lärorikt, men samtidigt ganska svårt.

Therése Karlsson poängterar att det var spännande att arbeta på detta sätt, men att mycket beror nog även på vilka förkunskaper man har i kristendom.

Magnus Åström inflikar:

– Eleverna har arbetat mycket självständigt och jag har mest fungerat som bollplank. Jag har framförallt ryckt in där eleverna själva tyckte sig ha dåligt på fötterna vad gäller sina kunskaper om kristendomen. Men detta berodde bl a på att klassen dök ner i arbetet utan några direkta förberedelser. Men härigenom fick de samtidigt tänka mer själva.

Filmen *Kristi sista frestelse* är i sig inte heller alldeles enkel vare sig rent filmiskt eller i sin tolkning av Nya testamentet. Många elever reagerade på hur Jesus skildras, att han var en ”vanlig” och ganska vek människa. Ja, nästan lite galen.

– Filmen var till en början jätteknepig och jag tyckte att man skildrat Jesus som om han nästan var sinnessjuk, menar Therése Karlsson.

– Filmen är väldigt speciell och ganska komplicerad och den ger en väldigt annorlunda tolkning av Jesu liv. Den är ju inte som de där filmerna som visas på tv under påsken direkt, menar Malki Afram.

Men det som krävde mest arbete var att utforma frågorna.

– Att formulera frågeställningarna innebar att eleverna ingående fick diskutera och analysera filmens tematik, dels ställdes man inför problemet hur man på bästa sätt formulerar en fråga till det svar man egentligen vill åt, menar Magnus Åström.

– Det var något nytt för oss att arbeta så här, betonar Caroline Zazi. Det var inte som det annars brukar vara i skolan, att vi får en uppgift, en fråga, som vi ska finna ett svar på eller en film som bara ska analyseras. Då är allt liksom redan klart på förhand. Nu fick man göra allt själv och på så sätt var man tvungen att lära sig mer brett.

Flera av eleverna nämner just detta som något speciellt med filmhandledningsskrivandet. Att de tvingades till ett djupare resonemang. De skulle inte enbart finna svar på en fråga. De var tvungna att lära sig ämnet grundligt i syfte att formulera sig i breda diskuterande frågor – som man själva i sin tur var tvungna att ha svaren på – för att i sin tur lära andra.

Elevernas filmhandledningar är tänkta att kunna användas i undervisningen och finns tillgängliga på Zooms hemsida:

– Man kände att arbetet vi gjorde var på riktigt. Man fick ta ett större ansvar än vanligt vilket gjorde att man engagerade sig mer, menar eleverna.

Filmhandledningarna finns att ladda ner på www.sfi.se/skolbio.